

נצבים (427)

הלהבות שבעולם, ואם חלילה לא נקיימה נתכלה מהר כגופרית זו, רח"ל. פירושם של דברים הוא שיהודי אינו יכול להתייחס ללימוד התורה כאל 'מקצוע' ולוא יהא זה המקצוע החביב ביותר עליו. קיום דברי התורה הוא שאלה של חיים ומוות! וזה אכן היתה השקפתם של יהודי כל הדורות. לא רק ענקי הרוח של אומתנו ידעו זאת, גם אדם יהודי פשוט חי ונשם את הידיעה שללא תורה למה לו חיים, וכשנלקחה ממנו האפשרות ללמוד, הוא הרגיש בפועל ממש, שלקחו לו את החיים. כי מה שנתן לו את הכוח לעמוד מול כל הלהבות, היסורים והצרות, היה דף הגמרא הוא, ואין בלתו.

רב זילברשטיין שליט"א בספרו "עלינו לשבח ב"

לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לִבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן תְּחִיֶּה (ו.ל.)

היכן נתונה המהות: כל אדם חייב לשאול את עצמו: מהי המהות שלי? במה אני שקוע? האם המהות שלי היא רוחניות וכל עניני הגשמיות טפלים ואינם עיקר חיי, או שמא להיפך: עיקר ההשקעה שלי היא בגשמיות, ואת הרוחניות אני עושה רק כדי לצאת ידי חובה וכמצות אנשים מלומדה? כל אדם צריך לבדוק באופן אמיתי את התשובה לשאלה זו, משום ששאלה זו מקיפה את החיים, את הימים ואת הלילות, את ימי החול ואת ימי שבת וחג בהיותו כאן או שם. לצערנו הרב, רבים הם האנשים, המוכרים חיי נצח בתמורה לנזיד עדשים בשביל עוד חצי שעה הם מוכרים את כל עבודת התפילה שלהם.

ספר "יחי ראובן"

וְנָתַן ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל הָעָלֹת הָאֵלֶּה עַל אִיִּיךָ וְעַל שְׁנֵאֵיךָ אֲשֶׁר רָדְפוּךָ (ו.ל.)

"אִיִּיךָ", אלו ישמעאל, "שְׁנֵאֵיךָ" אלו עשו. והטעם שקרא ישמעאל "אויב", ולעשו "שונא", מפני שהאויב גדול מהשונא כי השונא, אע"פ שירע לו, יעשה זאת על דרך רחמנות. אך האויב אשר בלבו איבה עולמית, לא ירחמנו כלל. לכן ישמעאל, בן הגר השפחה, אין בלבו רחמים כלל והוא "אויב", ואילו עשו, עם כל שנאתו, הרי הוא בן רבקה, ומדותיה הטובות השפיעו גם עליו מעט. והסיבה שהחל הכתוב ב"אִיִּיךָ", ולאחר מכן, "שְׁנֵאֵיךָ", כדי לסמוך את "אֲשֶׁר רָדְפוּךָ" אל השונאים שהם בני עשו, כי עיקר גלותנו בכל מקום שהוא, לבני אדום הוא.

רב רובין זצ"ל בספרו "טללי אורות" בשם רבינו בחיי

וְאַתָּה תָּשׁוּב וְשִׁמְעָתָ בְּקוֹל יְה' (ח.ל.)

הלא כאן כבר הכתוב מדבר לאחר תשובה, כפי שנאמר לעיל: "ושבת עד ה' אלוֹקֶיךָ", ולמה איפוא חוזר ואמר

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלָכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם (כט.ט.)

חז"ל דרשו ש"נצבים" רומז ליום הדין, ראש השנה (מדרש תנחומא). כשם שישראל עמדו לפני ה' בערבות מואב לכרות ברית, כך בכל שנה ושנה אנחנו עומדים "נצבים" לפני הקב"ה ביום הדין. עוד יש לשים לב ללשון "אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלָכֶם" כולכם, מראשיכם ועד חוטב עציך. מכאן למדנו שכל יהודי, גדול או קטן, תלמיד חכם או פשוט, כולם כלולים בברית אחת, וכולם נצרכים זה לזה. (עי' רש"י שם, על פי מדרש). ומכאן לימוד גדול לקראת הימים הנוראים: לא רק עבודת היחיד חשובה, אלא גם האחריות והערבות ההדדית "בְּלָכֶם" המלקט

וְהִתְפַּרֵּךְ בְּלִבְּךָ לֵאמֹר שְׁלוֹם יִהְיֶה לִּי כִּי בִשְׁרָרוֹת לִבִּי אֵלַף (כט. יח.)

פרשיות נצבים וילך הן באמת פרשה אחת, אולם לפעמים מפרידים אותם לשתי פרשיות, בכדי שתהיה קריאת פרשת נצבים לפני ר"ה דוקא, מפני שבפרשת נצבים ישנו מסר חשוב מאוד, הנחוץ לקראת ר"ה. אומרת התורה בפרשת נצבים: אם יהיה איש או אשה שישמע את התוכחה הנוראה והעונשים הגדולים המתוארים בפרשת כי תבוא שיבואו על מי שלא קיים את התורה, "וְהִתְפַּרֵּךְ בְּלִבְּךָ לֵאמֹר שְׁלוֹם יִהְיֶה לִּי כִּי בִשְׁרָרוֹת לִבִּי אֵלַף", אין לי מה לדאוג, הדברים אינם נוגעים אלי וכו', "אֲזַי יַעֲשֶׂן אֵף ה' וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הַהוּא וְרִבְצָה בּוֹ כָּל הָעָלָה הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַזֶּה" וכו'. רואים שהעונש החמור ביותר בא בעיקר על מי שאינו ירא ומפחד מפני עונש ה'. כך הוא גם הענין בר"ה ביום הדין הגדול דנים כל אחד ואחד מי יחיה ומי ימות, מי במים ומי באש וכו'. אם באותו זמן מפחד האדם, ירא מדין שמים וצועק ומבקש רחמים מהקב"ה, הקב"ה תרחם עלי. אם כן, כאשר ידע כל יהודי ויהודי שראש השנה הוא יום אשר בו נקבעים כל מאורעות השנה, כל המחלות, האסונות והפיגועים כולם נקבעים ביום זה, אם לא יאמר "שְׁלוֹם יִהְיֶה לִּי", אלא יפחד ויבקש מהקב"ה רחמים עליו ועל משפחתו, ועל כל בית ישראל, מיד הקב"ה ירחם על בריותיו ויכתוב את ישראל בכתיבה וחתמה טובה.

רב פינקוס זצ"ל בספרו "תפארת שמשון"

גְּפִרִית וּמִלַּח (כט. כב.)

ה"חזקוני" מסביר שהכתוב נקט "גְּפִרִית וּמִלַּח", כיון דאין לך דבר העומד בפני האש יותר ממלח, ואין לך דבר המתכלה מפני האש יותר מגופרית, והדבר בא לרמוז לנו שאם נקיים את התורה כדבעי, נוכל לעמוד בפני כל

כאן: "וְאַתָּה תָּשׁוּב" ברם, לפני שאדם חוזר בתשובה עדיין איננו יודע כמה גדול היה חטאו, לפי שהיה מרוחק מה' יתברך ושקוע בעוון החטא, ורק עתה, לאחר שחזר בתשובה ונתקרב אל השם יתברך, הריהו מתחיל להבין מה גדול הוא הפגם בחטאו, לכן איננו מסתפק עוד בתשובה הראשונה, אלא חוזר בתשובה מחדש, וכן הלאה. ככל שהוא מרבה לשוב ולהתקרב אל השם יתברך, כן בא הוא יותר ויותר ההבנה שמעתה עליו לחזור בתשובה.
ספר "מענה של תורה"

לֹא בְּשָׂמִים הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשְּׂמִימָה...פִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ (ל. יב. יד)
נראה לפרש דהנה יש בני אדם בעלי משא ומתן שאין ביכולתם לעסוק בתורה. וצריכין לדעת שגם המה יכולין לגשת אל הקודש ולקנות חלק בתורה הקדושה מתוך שיתמכו ידי תלמידי חכמים היושבים על התורה, ובזה יזכו לחלק בהתורה הקדושה. וזה שאמר: "לֹא בְּשָׂמִים הוּא", שלא יחשבו בעלי המלאכה שהתורה רחוקה מהם כגובה שמים על הארץ, כי...פִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד", שקרוב להם לזכות בהתורה, ע"י "מְאֹד" זה הממון כמו שכתוב בכל "מְאֹדךָ", דעל ידי שיתנו ממונם ללומדי תורה מתקרבים לתורה. *ספר "מקח טוב"*

ראה נתתי לפניך היום את החיים ואת הטוב ואת המוות ואת הרע... ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך, לאהבה את ה' אלוך, לשמוע בקולו ולדבקה בו (ל. טו. יט)

שואלים המפרשים: אם התורה מצווה "ובחרת בחיים", מדוע צריך ציווי? הרי כל אדם מעצמו רוצה חיים! מבארים בעלי המוסר שהכוונה היא לא לחיים הגשמיים, אלא לחיים אמיתיים חיי תורה וקיום מצוות. לפעמים אדם חושב שחיים טובים הם נוחות, תענוגות וקלות, אבל התורה מלמדת אותנו שהחיים האמיתיים הם דבקות בה', לכן נאמר "ובחרת בחיים למען תחיה" כדי שתזכה לחיים של משמעות, חיים נצחיים שימשיכו גם אחרי עולם הזה, ויעברו בירושה לזרעך. המסר: לא מספיק "לחיות" צריך לבחור בכל יום מחדש בחיים של תורה וקדושה, וכך זוכים לברכה הן בעולם הזה והן בעולם הבא.

הַעֲדַתִּי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְּׂמִימָה וְאֶת הָאָרֶץ (ל. יט)
אמר להם הקב"ה הסתכלו בשמים שבראתי לשמש אתכם... הסתכלו בארץ שבראתי לשמש אתכם (רש"י). היה הגאון רבי זבולון גרו זצ"ל תלמיד הסבא מסלבודקה אומר: ההסתכלות בשמים מחייבת את האדם להיות תמיד בקומה זקופה לעבודתו יתברך כמו שנאמר: (דבה"י) "ויגבה לבו בדרכי ה'", לעומת זאת ההסתכלות בארץ מחייבת את האדם להיות לפעמים בכח נפשי נמוך, כמו שנאמר באברהם אבינו: "ואנכי

עפר ואפר, ואין שום סתירה בין מדה אחת לשניה אלא להיפך, אחת משלימה את השניה. מי שעמל אישיותו עד דהינה מחונן בשתי המדות הללו יחד, הוא הא האדם השלם.
ספר "לחתך עליון"

הלכה: תקיעת שופר בערב ראש השנה
אף הנוהגים לתקוע בכל חודש אלול אחר תפילת שחרית, בערב ר"ה לא תוקעים, כדי להבדיל בין תקיעות רשות לתקיעות חובה, דין זה הוא אף כשיל יום ראשון של ר"ה בשבת, דכיון שאומרים בתפילה זכרון תרועה נחשב כתקיעה, ולפי זה האם תוקע להתלמד, מותר, דדי במה שמפסקים בבית הכנסת.
ספר "הליכות מועד" רב אופיר מלכא שליט"א

פתגם: בראש השנה יהודי צריך לחשוב לא על מה שהוא צריך אלא על מה שהשם רוצה.
פתגם חסידי

חקירה: שעות זמניות
מקור חלוקתם מן התורה, או שהן רק מוסכמות של בני אדם. (תומים ל. יג באמצעו ואר שמח עדות א-ד: מוסכמות, זמני ההלכה למעשה ח"ב, עמוד כה ד"ה והנה היבאם והביא צד שמקורן מהתורה)
ספר "קובץ יסודות וחקירות"

סיפור: תפילה של ר"ה: פעם, בראש השנה, אצל רבי לוי יצחק מברדיטשוב, ניגש חזן פשוט לפני התיבה. קולו לא היה מיוחד, והוא גם התבלבל בכמה מילים. חלק מהמתפללים הצטחקו, ואחרים חשבו שזה בזיון לימים נוראים. כשסיים, פנה אליו רבי לוי יצחק ואמר: דע לך כל טעות שלך בתפילה עלתה בשמים כתפילה עצומה. כי לא מהמילים מחפשים למעלה, אלא מהלב. ואתה את הלב שלך נתת כולו.

המלקט

שבת שלום, שנה טובה

יוצא לאור לרפואה שלימה, ברוך יואל שמעון ישראל בן פנינה, ראובן ישי בן מרדס, הדסה אסתר בת רחל בחלא קטי, פטריק יהודה בן גלדיס קאמונה, אברהם רפאל בן רבקה, מאיר חיים בן גבי זווירה, ראובן בן איזא, ויקטוריה שושנה בת ג'וסיס חנה, רפאל יהודה בן מלכה, שלמה בן מרים, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים בן שלום, אלחנן בן חנה אנושקה, מרים בת עזיזא, סנדרין אסתר בת מרים, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, ישראל יצחק בן ציפורה, עמנואל בן סוזן אויזה. **שלום בית**: גיולה חיה בת סופי לבנה ואילן יהודה יצחק בן סנדרה סולאנג. **זיווג הגון**: יוני מאיר משה בן אסתר, אילן אלי אהרן בן אסתר, קלואי אורה בת סופי לבנה, לולה לאה בת סופי לבנה, לאה בת רבקה, אלודי רחל מלכה בת חשמה, יוסף גבריאל בן רבקה, מרים בת רבקה. **הצלחה רבה**: ככל: נאור דוד בן יעל דינה, ליטל בת יעל דינה, לחנה בת אסתר וליונתן מרדכי בן שמחה ברכה זרע של קיימא ללבנה מלכה בת עזיזא וליאור עמיחי מרדכי בן ג'יזיל לאוני. **לעילוי נשמת**: ראובן בן חנינה, ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מחה, מסעודה בת בלח, גיא יונה בן לאה, יוסף בן מייכה. מוריס משה בן מרי מרים. אליהו בן מרים, נסים חי הוברט בן ג'ולי, ליליאן רוזה בת אוטה נ'מה, דוד בן מרים, פליקס סעידו בן אטו מסעודה. אפרת רחל בת אסתר כוכבה, אברהם בן אליעזר, מלכה אנרייט מרוזקה, אנדרה סעיד בן פורטונה מסעודה, קרול מזל אדסה בת גבי זרנגונה, אברהם בן אסתר.

